

Slægts – Tidende

for

Trekantområdet

Udgiwet af Trekantområdets Slægtshistorisk Forening

Nr.: 48

April

Sæson 2019/20

Bestyrelsen

- Formand:** Jesper Ratjen, Majvænget 66, 6000 Kolding
Tlf.: 75 51 80 63, e-mail: j.ratjen@stofanet.dk
- Næstformand:** Henning Lund, Sjællandsgade 37, 1.mf, 7000 Fredericia
Tlf.: 71 95 62 13, e-mail: kobmager@gmail.com
- Kasserer:** Jonna Qvortrup, Prangervej 82, 7000 Fredericia
Tlf.: 75 92 20 19, e-mail: jonnaqvortrup@hotmail.com
- Redaktør,**
Bibliotekar: Henning Karlby, Rylevej 8, 5464 Brenderup, Fyn
Tlf.: 64 44 28 08, e-mail: karlby@privat.dk
- Webmaster:** Kai Aurbo, Borggårdsparken 38, 7080 Børkop
Tlf.: 26 24 83 15, e-mail: kaiaurbo@gmail.com
- Medlem:** Bodil Jakobsen,
Tlf.: 26 94 19 67, e-mail: ben.sonlive@gmail.com
- Suppleant:** Niels Thomsen, Agatvænget 7, 7000 Fredericia
(Moccamester) Tlf.: 40 45 26 73, e-mail: aase.niels.thomsen@gmail.com
- Suppleant:** Vibeke Karlby, Rylevej 8, 5464 Brenderup, Fyn
(ass.Moccamoster) Tlf.: 64 44 28 08, e-mail: karlby@privat.dk

Møder afholdes den 2. mandag i månederne september – april og ofte i samarbejde med Lillebælt Folkeuniversitet (FU). De begynder kl. 19.15 og afholdes på LOKAL-HISTORISK ARKIV, Frederik Ills Vej 6, Fredericia.

Mødelokalet er åbent fra kl. 18.30, således at der er lejlighed til slægtssnak med individuel hjælp og rådgivning og til at benytte foreningens bibliotek. Møderne indledes med ”medlemmernes 10 minutter”, hvor der kan fortælles om gode oplevelser, givtige kilder, læses op, gives tips osv.

Udlån fra foreningens bibliotek sker i forbindelse med møderne og der vil altid være hjælp at hente til tydning af gotisk skrift, eller ideer til at komme videre.

Kaffe/te ”ad libitum”: 10 kr.

Medlemskab (inkl. abonnement på ”Slægts-Tidende”) pr. år 220 kr. – par 300 kr.

GÆSTER ER VELKOMNE. Gæstebilletter 50 kr. pr. foredrag.

Næste nr. udkommer 14. september 2020. Dead line for artikler: 1. september 2020.

<http://www.trekanten-slaegt.dk>

Følgende er et uddrag af en slægtshistorie, som Karen Petersen har skrevet om sin farmors far. Hele historien var for lang at fortælle her i bladet, så den blev delt i to, dette er andet afsnit. Historien er medtaget her i bladet for at illustrere, hvor meget du kan få ud af at kaste dig over lokale aviser og der finde mange spændende oplysninger om din familie.

Nr. 5 Christian Frederik Palm – 2

Af Karen Petersen

Her fortsætter historien om Christian Frederik Palm født 14. marts 1839 i Herslev Sogn, Brusik Herred, Vejle Amt, døbt i Kirken 29. april 1839, han var Søn af Lejehusmand og Gartner Magnus Palm og Hustru Maren Rasmusdatter i Follerup.

Det næste livstegn, der kommer fra Christian Palm, er en annonce i **Fredericia Dagblad**:

**En Guldbrosche er tabt mellem Snoghøj og Hejse Kro.
Finderen bedes mod Dusør aflevere den til
Chr. Palm, Snoghøj.**

Om brochen nogensinde finder hjem til familien Palm, melder historien i avisen intet om.

Næste gang Christian Palm er nævnt i **Fredericia Dagblad** er den 22. november 1893. Da står der:

Sælhundefangst, Fisker Chr. Palm ved Snoghøj skjød ifl. Middelfart Avis i Tirsdags efter Højvandet en af to Sælhunde, der søgte op til Strandkanten.

Den han ikke fik Has på, var helt oppe på Landjorden, hvor Chr. Palm fik fat i Bagfinnerne; men Sælhunden var ham for stærk – den trak ham ned ad Skrænten og dukkede sig i Stranden.

Middelfart Museum har udgivet bogen ”**Et eventyr i stål og beton**”, heri står bl.a. om Ragnhild Mendola, som ejede Snoghøjgaard, at hun og hendes mand blev skilt og i en alder af 27 år overtog hun Snoghøjgaard, i året 1899 lejede hun hovedbygningen ud og den blev året efter åbnet som restauration og badeetablissement, det betød et opsving i sejladsen med turister på Snoghøj, først havde den gamle færgemand Christian Palm og de små både i Middelfart sejladsen alene, men i 1902 blev Middelfart Dampskibsselskab oprettet og tog herved sejladsen fra de små færgejoller, Palm blev dog ved, selv om det kun gav ham små indtægter.

Osvald Jensen var født i 1902 og fortæller her om turist-sejladsen på Lillebælt:

Nede på Middelfart havn mellem Toldboden og Kiosken var et pissoir af bøl-

geblik, ud mod vandet stod en sladrebænk, på den sad Mads P., Krølle, Peter Herman ad en hel stribe, de sad på tørn og skulle sejle cykler over Lillebælt. Skulle man mod Kolding og Esbjerg ville man gerne spare den lange omvej til Strib og Fredericia og tog over Middelfart.

I deres joller sejlede de over med en eller to cykler, sommetider kunne de træffe at få 3 cykler med, så var de meget heldige, på Snoghøj holdt Christian Palm skansen. Jeg kan som dreng huske, han kom over med en cykel, mens han læssede den af, blev det helt fåget, Palm gik over til Iver (slyngelstuen på Hotel Melfar) og fik et par kaffepunche mens han ventede på at tågen lettede, det lykkedes ham ikke at ro til Snoghøj i tågen, for to gange førte strømmen ham tilbage til Middelfart.

Dengang skulle der ikke så meget til for at leve og sejladsen over Lillebælt var hans levevej, var der ikke noget at sejle med, smuttede han ud og pilkede torsk. Han boede overfor Snoghøj-havnen op ad en bakke i et træskur med tagpap på.

Da det skulle brækkes ned, var vi ovre og kigge på det, der var ikke højere end at han lige kunne gå oprejst inden i det, selv dengang syntes vi, at skuret var primitivt. Der, hvor hans seng havde stået op mod nogen kampesten i banken, var de ligeså spejlblanke, som om de var lakeret, det var af at han havde ligget en halv menneskealder inde i det skur. - - - hm hm, Han boede i Sildehuset sammen med en voksen søn og en husbestyrerinde, så mon ikke det har været et slags vente-skur Osvald Jensen har set, som barn forestiller man sig jo mange ting.

I 1880 får Christian Palm sit sidste barn. **Børnene i Ægteskabet med Ida Marie Cathrine Andersen** blev:

Maren Petrine Palm, født 14-10-1868

Anders Magnus Palm, født 28-10-1870

Marie Chathrine Palm, født 16-6-1873

Peder Jørgensen Palm, født 9-3-1876

Hans Kristian Silius Palm, født 18-8-1878

Ane Margrethe Palm, født 8-10-1880

Fredericia Dagblad 24-1-1893

Fra Skatteliste

Chr. Palm, anslaaet Indtægt i Aaret 500 Kroner,
heraf Paalignet Skattebeløb 7 Kr. 70 Øre.

En sjælden oplevelse overgår Christian

Middelfart Avis Torsdag den 1. Marts 1894

En i vore Vande sjældent forekommende Stankelbenskrabbe blev i gaar fanget heri Sundet af Fisker Palm fra Snoghøj. 'Den har en oval, langagtig Form, et knudret Skjold, fire Par forholdsvise lange ben med naalespidse Kløer, det femte Fodpar er ogsaa langt med lange Knibetænger, den bed sig fast i Madningen på en Torskekrog.

Sorgen kommer til familien

Fredericia Dagblad, 11 Marts 1903

At vor kære Datter Ane Margrethe Palm i Gaar Morges er afgaaet ved Døden paa St. Joseph Hospital, 22 aar gl. meddeles herved Slægt og Venner. Snoghøj den 11 Marts.

Ida Marie Palm

f. Andersen

Chr. Palm

Snoghøj

Begravelsen foregaar Søndag den 15. ds. Kl 11 fra St. Josephs Hospital til Erritsø Kirke.

Men det bliver desværre værre endnu for Christian Palm

Fredericia Dagblad 25-6-1904

Min kære Hustru Ida Kathrine Marie Palm, født Andersen, afgik i Dag ved Døden, hvilket herved bekendtgøres for Slægt og Venner. Snoghøj, den 24 Juni 1904

Chr. Palm.

Begravelsen foregaar Torsdag d. 30. Juni

Kl. 12 fra Hjemmet.

Fredericia Dagblad 9. November 1908

En ilanddreven Pram, en fladbundet Pram er forrige Nat drevet i Land tæt vest for Snoghøj. Prammen er malet Lysegrøn udvendig, den indeholdt et brunt Sejl og to Årer.

Man formoder, at Prammen er stjaalet, da det synes som baade For-ogAgterfortøjningen er skaaret over. Den ligger ved Snoghøj Anløbsbro og er fundet af Færgemand Palm.

Fredericia Dagblad 21-8-1909

En ældre, tæt 20 Fods Jolle, er til Salg ved Henvendelse til Palm, Snoghøj.

Fredericia Dagblad 13-9-1909

En 20 Fods Jolle, uden Dam, i god Orden, med Sejl og alt Tilbehør er billigt til Salg.

Palm, Snoghøj.

Sakset fra Fredericia Socialdemokrat

Værten paa Snoghøj overfalder en gammel Mand.

Værten paa Snoghøj, Hr. O. Jespersen, overfaldt i Søndags Eftermiddag den 73 aarige Færgemand Palm, hvem han i Vidners Overværelse udskældte og tildelte flere Slag i Hovedet, bl.a. blev den gamle ramt saaledes i Ansigtet, at hans Mund kom til at bløde.

Anledningen til Værtens Krigshumor synes at være følgende: På Grund af Friluftsfeststillingen i Haven har Værten ladet afspærre Vejen langs Stranden, denne Vej, der ogsaa fører til Badehusene, hvor Palms Søn er ansat som Opsyn, passerede den gamle Palm, der på det givne Tidspunkt ville afløse sin Søn.

Den gamle Mand tillod sig da, at løfte Afspærringen, medens han gik forbi, hvilket irriterede Hr. Jespersen saa stærkt, at han for efter Palm og slog ham, ligesom han senere ogsaa greb fat i Brystet på den unge Palm der forsøgte at tale Værten tilrette.

Optrinnet vakte en ret pinlig Opmærksomhed hos de mange Badegæster og andre Fremmede.

En tilstedeværende Betjent optog senere Rapport over det passerede, ligesom der frivilligt meldte sig en del Vidner.

Da Vejen, saa vidt vi ved ikke kan afspærres, er Værtens Brutalitet saa meget mere uforstaaelig, tilligemed at det er raat at overfalde en gammel Mand der er aldeles ude af Stand til at forsvare sig selv .

Middelfart Avis

Gamle Palm

fra Snoghøj, der er kendt af mange, forlader ifl. "Middelfart Dagblad" nu Snoghøj for at tage Ophold hos sin Søn, der er Rorsbetjent (en der sejler Toldere/Lodser ud til skibene) i Aalborg. Palm, der er 75 Aar gammel, var i sin tid ansat ved Færgefarten Middelfart – Snoghøj og har i den forløbne Aarrække færget mange Mennesker frem og tilbage; samtidig besørgede han Ærinder.

Han har jo været en fast Mand paa Snoghøj Bro, naar Damperne kom og gik, ligesom han i mange Aar har haft Opsyn med Telegrafkablet over Lillebælt.

Mange har faaet en gemytlig Passiar, naar han spandt en Ende for dem ombord i Jollen.

Chr. Frederik Palm kom antagelig ikke afsted til Aalborg, for han dør på Snoghøj i 1919.

Erritsø Sogn Kirkebog 1892-1919 opslag 73.

Død 27 Marts 1919, St. Michaelis Sogn (St. Josefs Hospital) Fredericia, Begravet i Erritsø l. April 1919, Christian Frederik Palm, 80 Aar, fhv. Færgekarl ved Snoghøj, Alderdoms-understøttet, antages at være født i Follerup Herslev Sogn, 14Marts 1839, men ukendt hvor, mulig er han Søn af Gartner Magnus Asmussen Palm og Hustru Maren Rasmusdatter, som l 0/5-1846 tilflyttede Erritsø fra Pjedsted, dette Sogns Kirkebog udviser intet.

Enkemand efter Kirsten Udesen(forkert). Sidste fælles Bopæl i Snoghøj, efter Børnenes Udsagn hed Hustruen Ida Marie Kathrine født Andersen, Begravelsen forrettet af Pastor Philipsen.

Fredericia Dagblad

Den gamle Færgemand død.

Fredag er den gamle Snoghøj-Færgemand, Christian Frederik Palm, afgaaet ved Døden, 80 Aar gammel, han boede i det lille Hus ved Stranden nedenfor Snoghøjgaard, og i Menneskealder har han færget Tusinder af Mennesker over mellem Jylland og Fyn.

Selv i den haardeste Vinterstorm styrede han sikkert sin lille Færgebaad gennem Lillebælts fraadende Søer.

Med afdøde Palm forsvinder en af de karakteristiske Sømandsskikkelser her fra Egnen.

Den spanske syge

Fredericia Dagblad bragte på det tidspunkt opgørelser om ”Den spanske syge”, som huserede, om hvor mange der var døde af den og hvor mange nye tilfælde, der var registreret, så måske er Chr. Frederik bukket under for den.

Det var så det liv, tilbage er så blot en vej på Snoghøj, opkaldt efter Chr. Palm, den sidste færgemand på Snoghøj.

Brug af historiske kort

Af Henning Karlby.

Historiske kort på nettet er en fantastisk hjælp, hvis man vil vide noget om, hvad det var for en egn vores forfædre levede i. Hvad var det for en gård? Hvor lå gården? Blev den flyttet under udskiftningen fra slutningen af 1700-tallet til begyndelsen af 1800-tallet? Kommer dit familienavn fra en slægtsgård, hvis ja – hvor lå den? Der kan være mange flere spørgsmål, du vil stille, når du ønsker at få kød på slægten. Nogle af de spørgsmål vil denne artikel forsøge at give svar på, samt give inspiration til at løse nogle af dine egne opgaver.

<http://digdag.dk/>

Dette er en kilde, som har været gennemgået i Slægtsforskeren nr. 4, 2019, hvor kilden blev brugt, som en hjælp til at finde arkivalier i Daisy, her vil Digdag blive brugt, som en hjælp til at finde relevante kort på nettet, så her vil jeg ikke gå i dybden med kilden. Der er en enkelt funktion, som det er værd, at se nøjere på i denne forbindelse. Digdag var et forskningsprojekt, som blev påbegyndt for snart mange år siden, men som det går med mange af den slags projekter, når bevillingen er brugt op stopper arbejdet med projektet. I dette projekt, samt i nogle af de følgende, ligger der fantastisk mange gode oplysninger begravet i projektet, men den søgemaskine, som skulle være indgangen til databasen, er aldrig blev gjort færdig, med færdig, mener jeg, at den er gjort let at betjene, for at finde alle de mange oplysninger, der er begravet i databasen.

Jeg har søgt efter en af mine aner som står i en kirkebog som selvejer ved Ballen i Øster Skerninge sogn. Danske Slægtsforskeres udgivelse Sogn – Herred – Amt, på kortet i bogen, kan man se, hvor sognet er beliggende på Sydfyn mellem Svendborg og Fåborg. Man bruger derpå Digdag's kort til at zoome ind på sognet.

Vil man flytte på kortet, som i princippet ligger under den firkant, som Digdag tilbyder til at se på kortet med, skal man klikke på de >, som er ved de blå pile, læg mærke til, at der også er en > i hvert hjørne. Når man klikker på > midt på de vandrette og lodrette sider, bevæger kortet sig op eller ned, eller til højre eller venstre. Klikker

Figur 1a. Venstre udsnit af Digdag.

man på dem i hjørnerne bevæger kortet sig diagonalt.

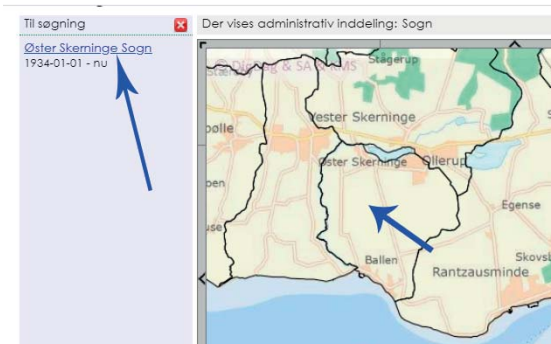
Man kan også vælge det tidspunkt i historien, man har interesse for, det gøres ved at trække i den røde trekant, som den nederste røde pil peger på, eller man kan indtaste en dato øverst ved den anden røde pil.

Ude til venstre er der navne på en lang række offentlige myndigheder, ud for hvert navn er der en lille firkant en knap med et plus eller et minus i. Hvis det er et plus og man klikker på knappen, foldes der en liste ud med de muligheder, der er for den pågældende myndighed, samtidig skiftes plus ud med minus. Hvis der ses et minus i knappen og man klikker på knappen, lukker listen under emnet og der fremkommer igen et plus i knappen. Der vælges nu Sogne i listen til venstre.

Efter at have zoomet ind på Sydfyen, klikker man på kortet mellem

Figur 1b. Højre kant af Digdag

navnene Øster Skerninge og Ballen, som er Øster Skerninge sogn, der dukker et link op til sognet, figur 2, men fejlen overser man blot her, der er nemlig en oplysning nederst, hvor der står Øster Skerninge sogn understreget, som et link, dette link klikker man på. Derved fremkommer en ny boks til venstre, i denne

Figur 2. Her kommer et link til Øster Skerninge Sogn.

boks står der mange vigtige oplysninger, som man kan bruge til det videre arbejde. I dette tilfælde noterer man det tal, der står ud for KMS nr. (1954 –), figur 3. Det er i dette tilfælde 431700. Det tal vendes der tilbage til i det følgende.

<https://apps.kortforsyningen.>

Øster Skerninge Sogn
er Sogn fra før 1662 til nu

- Officielt navn fra 1662 til 2009 er Øster Skerninge Sogn
- Kilder
- Koder
- KB DK5 (1985 - 2006) 1111,232,23(41)
- IM sogn - 2010 (1970 -) 7682
- DigDag sogn (-) 2082
- KMS nr. (1954 -) 431700
- NATMUS top nr. (1911 -) 1036
- NATMUS st nr. (1967 -) 090516
- NFI områdenr. (1911 -) 1036
- AO sogn (-) 10243

Overordnede
Underordnede

Figur 3. Her skal man notere sig en vigtig oplysning om sognenummeret.

dk/arkivkort

Her er en helt ny hjemmeside, hvor man kan finde endnu flere kort, end på ”Historiske kort på Nettet”, det er en helt ny tjeneste, den kan godt virke noget tung at arbejde med, men da det er en tjeneste, der er helt ny og hvor man stadig arbejder på at forbedre den måde, man skal navigere på siden, kan der inden denne artikel lander i postkasserne være sket ændringer i forhold til, hvad der er skrevet her, så er der kun at forsøge sig frem med ændringerne. Her kan man endnu ikke downloade hele kort, men man får rimelige resultater ved at højreklikke på kortbilledet, derved får man det udsnit, man sidder og kigger på, formatet bliver et png-billede. Det må man så selv konvertere i et billedbehandlingsprogram, hvis man ønsker et andet format. Det er planen, at når Kortforsyningen er kørt fuldstændigt ind, vil ”Historiske kort på Nettet” blive lukket ned. På nuværende tidspunkt ligger der allerede mange flere kort på denne portal, end der gør på ”Historiske kort på Nettet”.

Hvis man indtaster ovenstående webadresse i sin browser, får man følgende side frem på skærmen, figur 4. Bemærk at der øverst på siden står ”Arkivkort – Test site”. Men her går man i gang trods det.

Arkivkort - Test site

ForK on GitHub

Dette website er udviklet i forbindelse med testen af det REST API der leverer historiske kort.
<https://docs.kortforsyningen.dk/>

Vi kan ikke garantere at alle informationer eller funktionaliteter fra API'et er tilgængelige på websitet.
Websitet repræsenterer ikke SDFE's officielle udstilling af historiske kort og kan blive lukket ned uden varsel.

I 2020 vil SDFE udvikle et officielt website til fremfindning af historiske kort og forskellige typer af protokoller som fx. sogneprotokoller, matrikelprotokoller m.fl.
Det nye website vil på sigt erstatte historiske kort på nettet <https://hkpn.gst.dk/>

Arkivkort

Kortværk x
Udskiftningskort

Dækningsområde x
Intet valgt

Målestok x
Intet valgt

Gyldighedsår x
Indtast gyldighedsår

Kortbladnummer x
431700

Geometri x
Indtast WKT geometri

Danmark Næstved Odense

Videnskabenes Selskab, trigonometri
Vejkort
Varendorf
Udskiftningskort
Turistkort
Trap
Tillægsmålinger
Søkort
Stormfloden 1872
Stermskort
Sterms pastoratkort
Sprogkort
sp-kort
Sogneskelskort
Sognekort
Slesvigs matrikulering

Figur 4. Ved bjælken Kortværk kan man rulle ned og se hvor mange typer af kort der er til rådighed og ved Kortbladnummer indskrives man det sognenummer man fandt med Digdag.

I det første felt til venstre er overskriften ”Kortværk”. Hvis man klikker på den sorte trekant til højre i feltet, lukker der en rullemenu op. Her kan man nu bruge ”skyderen” til venstre i feltet til at se, hvilke mulige kort der findes. I dette tilfælde vil man gerne se, om et familiemedlem var involveret i forbindelse med udskiftningen. Når man går i gang, vil man opleve, at ikke alle sogne er dækket i samlingen af udskiftningskort. Nu skal det undersøges, om der er udskiftningskort for Øster Skerninge sogn.

I Digdag fandt man sognenummeret 431700.

I feltet ”Kortbladnummer” indtastes nu 431700 og det trykkes på knappen [Søg] nederste til venstre, figur 5.

Arkivkort

Kortværk x

Dækningsområde x

Målestok x

Titel x

Gyldighedsår x

Kortbladnummer x

Bemærkning x

Geometri x

[Danmark](#) [Næstved](#) [Odense](#)

Figur 5. Efter indtastningen af sognenummeret trykkes på [Søg].

Efter at have trykket på [Søg] fremkommer en liste med alle de kort, som findes for Øster Skerninge på nuværende tidspunkt.

Søgeresultatet viser, at der er 4 kort til rådighed og det øverste er faktisk et udskiftningskort. Ude til højre i den liste, der kom frem hos Kortforsyningen, er der et felt med [View], klikker man på det felt, dukker kortet frem. Her afsløres det lidt, at dem, der lavede interface til Digdag, har en finger med i spillet her også. Man skal igen forestille sig, at der ligger et kort nede under

Søgeresultater

Id	Kortværk	Titel	Kortbladnummer	Målestok	Dækningsområde	Gældende fra	Gældende til	Filer
landoekonomiskekort/1106	Udskiftningskort	Ballen og Øster-Skerninge Byer	'431700'	1:4000	Danmark	1798	1820	view
landoekonomiskekort/1379	Ældste originalkort	Øster-Skerninge By	'431700'	1:4000	Danmark	1798	1820	view
landoekonomiskekort/5357	Sognekort	Øster Skerninge sogn	'431700'	1:20000	Danmark	1816	1866	view
landoekonomiskekort/5358	Sognekort	Øster Skerninge sogn	'431700'	1:20000	Danmark	1893	1943	view

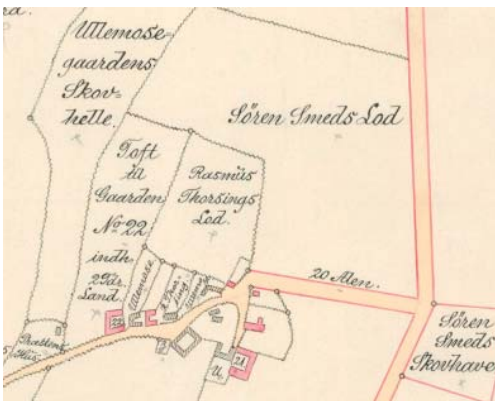
Viser 1 til 4 af 4 rækker

Figur 6. For at se kortene skal der trykkes på feltet [View] til højre i listen.

Ballen og Øster-Skerninge Byer

Figur 7. Der skal nu navigeres ned til den sydlige ende af kortet og zoomes ind så det bliver muligt at læse teksten på kortet.

Figur 8. Der står faktisk Rasmus Thorsings Lod på kortet – Hurra!

det hul/betragningsvindue, der er lavet på siden. Figur 7. Forskellen er nu, at hvis man tager fat i kortet med sin mus, kan man flytte kortet under feltet og derved få det udsnit frem, man ønsker at betragte.

Der er et lille filurlighed ved kortene oppe i øverste venstre hjørne er der 4 knapper, men de er ikke fremme hele tiden, men fører man musen op i nærheden af hjørnet, kommer de frem øjeblikkelig. De to knapper med (+) og (-) vil forstørre eller formindske, det udsnit

af kortet, der vises i betragtningvinduet. Den 3. knap med et hus bringer udsnittet tilbage til den stilling det havde, da man havde trykket på [View]. Den 4. knap får kortet til at fylde hele skærmen. For at komme tilbage til skærmen, man kom fra, skal man trykke på [ESC]-knappen, dette oplyses et kort øjeblik, idet fuldskræmsbilledet kommer frem. Så det skal man selv huske.

I dette tilfælde søges efter en person med navnet Rasmus Nielsen, men hele livet kaldes han Thorsing, han blev født i Ballen, Øster Skjerninge sogn, han overtager faderens gård. Da Rasmus dør i 1829, står der, at han er selvejerhusmand. Hvor ligger hans ejendom? Ballen ligger nede i nærheden af Svendborg

Figur 9. Næste kort viser, hvilket matr. nr. det handler om nr. 24.

Sund, der zoomes derfor ind på den sydlige del af kortet, som kom frem, da der blev klikket på Udskiftningskortet. Nu viser det sig faktisk, at der på en parcel står Rasmus Thorsings Lod. Figur 8. Når stedet nu er fundet, kan man arbejde videre med nyere kort og der finde frem til, at det handler om matr. nr. 24. Figur 9.

Tager man det ”Ældste originalkort” får man netop matrikelnummeret. Men det viser sig, at blive vanskeligt at finde husnummeret. Vejen, der går forbi adressen, hedder Strandvej, Vester Skerninge.

Figur 10. På de gammelkendte ”Historiske kort på Nettet” kan man også bruge sognenummeret.

Da matr. nr. nu kendes, kan man gå til ”Historiske kort på Nettet” med sognenummeret 431700. <https://hkpn.gst.dk>. Figur 10.

Herunder kommer så et udsnit af kortene, der viser, at selv om der er mange kort at vælge imellem, kan det være svært at finde ud af, hvor en ejendom ender i nutiden.

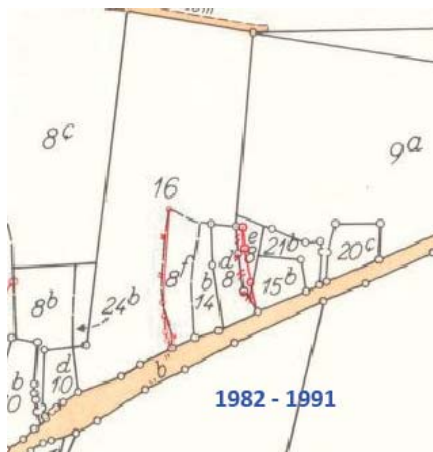

Figur 11. På det første kort, der kommer frem på ”hkpn” har ejendommen fået ny ejer.

På kortet fra 1810 afsløres det, figur 11, at sønnen, der hed Ditlev Rasmussen, overtager gården efter faderen Rasmus Nielsen kaldet Thorsing. På kortet fra 1870, figur 12, ser det ud til at halvdelen af jorden udmatrikuleres og lægges sammen med matrikel nummer 16, resten af jorden overgår til matrikel nummer 9a. Det er herefter at beslutte sig til, hvilken af de tilbageblevne huse, der var matrikel nummer 24. Ved studie af kortet besluttes her, at det er det hus, der på det sidste kort, har fået matrikel nummer 8^d. For at finde adressen på ejendommen går man nu til et andet nyt kortværk.

Figur 12. Nu ser det ud til at matriklen bliver opdelt.

Figur 13. De to bagerste parceller er solgt fra. Hvilket matr. nr. fik huset?

<https://sdfekort.dk>

Her virker kortet næsten, som på Google Maps, dvs. man kan med musen trække kortet rundt nede i vinduet. Vil man zoome ind og ud, foregår det med 2 knapper i øverste venstre hjørne af kortudsnittet. Figur 13.

I dette tilfælde zoomer man ind på Sydfyn og trækker kortet hen til Øster Skerninge og Ballen.

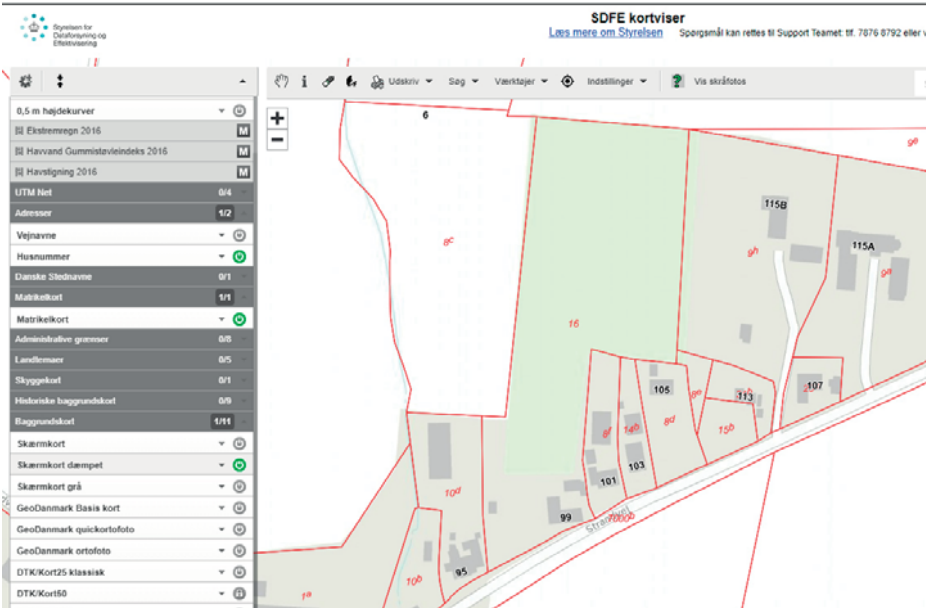
I venstre side, ved siden af kortudsnittet, findes en lang række valgmuligheder. Her går man ned til den bjælke, der er mærket med Adresser. Klikker man på den lille sorte trekant, lukker en rullemenu op. Her klikker man på den runde knap til højre på bjælken med Vejnavne og Husnummer, derved fremkommer vejnavn og husnumre på kortet.

I bjælken i venstre side med Matrikelkort trykker man også på knappen til højre, derved fremkommer Matrikelskel og Matrikel numre.

Ved Baggrundskort vælger man Skærmkort dæmpet, derved fremkommer husene på grundene.

Eneste problem nu er, at beslutte sig for hvilket af husene, der ligger på det tidligere matr. nr. 24, fra kortene, tidligere så det ud til at være 8d. Efter indstillingerne af kortet figur 13, ser man, at matr. nr. 8d er Strandvej 105, Vester Skerninge.

Hvis man gerne vil se, hvordan landskabet har udviklet sig over årene, kan man skiftevis klikke på de forskellige muligheder i listerne til venstre. Det er faktisk helt spændende at eksperimentere med mulighederne.

Figur 14. Her er mulighed for både at se matrikelnumre og husnumre på samme tid.

Afslutning

Ovenstående var et lille eksempel på, hvad man som slægtsforsker kan få ud af nogle af de kort, som er til rådighed på nettet i 2020.

Der findes en del rigtige gode bøger og skrifter på nettet, som ligger frit tilgængelig for download, men som også blot kan læses på nettet, de er udgæet og derfor frit tilgængelige. De findes på følgende adresse.

Der er Peter Korsgaard: Kort som kilde: <http://topograf.dk/2-korthistorie.html>, på adressen er også link til flere andre gode kilder. Findes som E12 i foreningens bibliotek.

Her følger en liste med andre muligheder for at se kort på nettet.

Historisk Kartografisk Netværk: http://hiskis2.dk/?page_id=162

Forskellige topografiske kort: <https://arealinformation.miljoportal.dk/html5/index.html?viewer=distribution>

Fortidsminder: <http://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/>

Historisk Atlas, som kan vise mange gamle ejendomme, særligt nyttigt, hvis man arbejder i Sønderjylland mellem 1864 og 1920. <https://historiskatlas.dk/>

God jagt i alle de mange muligheder, der er for at finde kort på Nettet.

Hvem har taget fejl?

Slægtsforskeren eller degnen i kirkebogen?

af Jesper Ratjen, formand

Hvis svaret er, som man umiddelbart mener er det mest sandsynlige – og absolut skal mene! – ville der jo ikke være grund til at ulejlige læseren med den følgende snak, men se nu her:

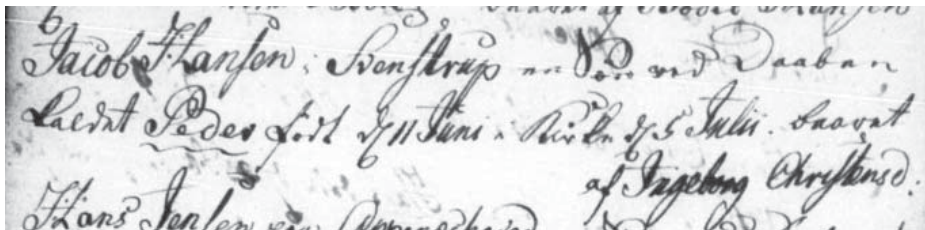
Aner med patronymika kan være drilske, for samme navn kan forekomme i flere eksemplarer og næsten ensaldrende i samme landsby. (Det så vi i artiklen i nr. 47)

Kirkebøgerne

I den aneoversigt, jeg er ved at skrive om en svigersøns familie, havde jeg bl.a. skrevet:

(126) Peder Jacobsen

Søn af husmand Jacob Hansen og Anna Hansdatter i Svenstrup
født 11. juni 1812 i Svenstrup, Vejlø sogn, Hammer herred, Præstø amt.

Vejlø kirkebog. 1729-1813, Hammer h., Præstø a. Født 1812 [opsl. 34/138]

– Og jeg havde fundet hans forældre, anerne:

(252) Jacob Hansen

Søn af Hans Jacobsen, husmand i Svenstrup og Maren Pedersdatter

(253) Anna Hansdatter

Datter af Hans Henrichsen, gårdmand i Vejlø og Sidse Hansdatter

– og deres vielse i Vejlø år 1780; deres 7 børn, hendes død i 1820, hans nye ægteskab i 1820 og den nye børneflok på 4 han fik inden sin død i 1829, 56 år gammel.

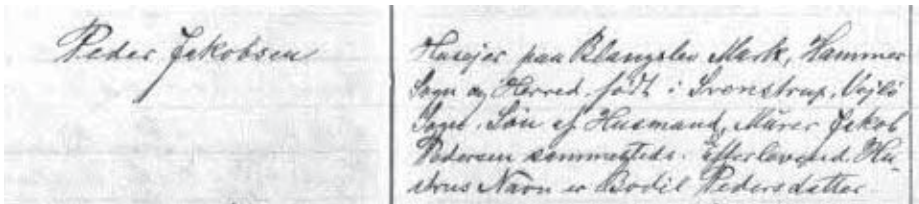
Også deres forældre, anerne: **(504)** Hans Jacobsen, husmand i Svenstrup og **(505)** Maren Pedersdatter, og deres 4 børn født 1772-1786 samt anerne **(506)** Hans Henrichsen, gårdmand i Vejlø og **(507)** Sidse Hansdatter og deres ligele-

des 4 børn født 1775-1786.

I ser, at der var styr på det hele i 3 generationer! – MEN SÅ:

Jeg havde åbenbart ikke fået afsluttet ane nr. 126 Peder Jacobsen helt. Jeg manglede at finde hans død og begravelse. Det var bare at slå op i Hammer kirkebog og finde, at han døde den 29. marts 1894. Men selv om degnen i kontraminiesterialbogen havde skrevet udførlige oplysninger om afdødes herkomst, var det ikke helt hyggelig læsning:

Søn af Husmand, Murer Jakob **Pedersen**. – Pedersen? – Ikke Hansen?

Hammer kb. 1892-1909(KM), Hammer h., Præstø amt Døde Mandkøn 1894 # 7 [234/322]

Pinligt! Efter at have læst artiklen i Slægts-Tidende nr.47 burde jeg jo have været mere omhyggelig med at passe på navne-forvekslinger.

Ane 126 Peder Jacobsen var i 1833 blevet gift med en pige i Vejlø og de var straks efter flyttet til Blangslev i næst – nabosognet Hammer, Præstø amt, hvor han (som nåede 3 ægteskaber) siden havde boet. Ved alle folketællingerne siden 1834 havde aldersangivelserne entydigt peget på fødeår: 1812 og fødesognet havde siden 1845 stedse været anført som: Vejlø sogn.

Der måtte åbenbart have været en jævnaldrende Peder i Vejlø sogn; søn af en Jacob Pedersen, som jeg havde overset. – Men det var der øjensynlig ikke! Hverken i Vejlø kirkebogs fødsels- eller konfirmationsregistre! ?

Sidste mulighed (da det er en mandsperson) for at fastslå, at der ikke gemmer sig en ”forvekslings-Peder” i Vejlø, er ved at konsultere lægdsrullerne!

Lægdsrullen må hjælpe os!

Lægdsrullen har styr på de fødte drenge og deres fædre / evt. ugifte mødre:

Indtil 1849 blev drenge optaget i lægdsrullen fra fødslen.

Peder Jacobsen var ifølge kirkebogen født den 11.juni 1812. – Altså skal vi have fat i: Tilgangsrulle Præstø amt, Vejlø sogn 1812! Nåh nej! Fødselsårene blev regnet fra maj til april det følgende år. Vi skal altså bruge 1813, som indgangsår for at fange juni 1812.

1813 viser sig at være en »hovedrulle«. D.v.s. at samtlige værnepligtige i lægdet er opført.

Så meget desto bedre når vi skal finde en alternativ Peder. Vi finder ”vores” Peder – søn af Jacob Hansen; med fødested Svenstrup; ganske vist anført som født 10. juni 1812. En anden Peder – Også med fødested Svenstrup er født 25. maj 1812, men faderen hedder Hans Jørgensen, – så det er ikke ham, der er årsag til den mulige forveksling!

Vi vælger, for at blive helt sikre, også at konsultere den følgende hovedrulle, som er fra 1816:

Hovedrulle 1813 Præstø amt Lægd 59 Vejlø sogn [opsl. 300/320]

Der står de 2 Peder fra før. De er nu blevet 3 år gamle, men stadig ingen Peder, søn af en Jacob Pedersen!

Konklusion: Degnen har begået en sjuskefejl! – Og jeg kan fastholde min udredning af 3 generationer af slægten. Pyh!

Mere om lægdsruller

af Henning Karlbj

Nu vi er ved lægdsrullerne, så vil jeg komme med en lille ekstra oplysning.

Jeg søger efter Lægd nr. 56 i 1806 Odense amt. Det er Mesinge sogn på Fyns hoved.

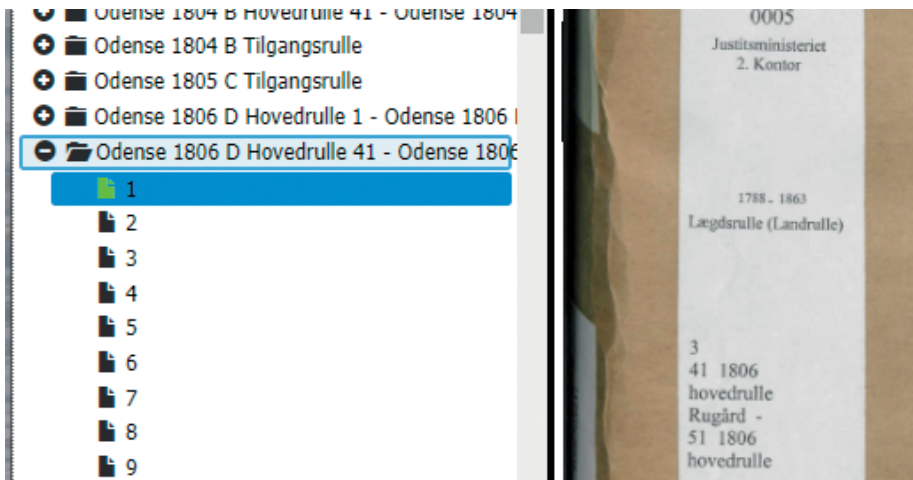
Altså begynder jeg med at finde Hovedlisterne for 1806, der er en for 1 til 40 og en for 41 til 57.

Når rullen kommer frem ser man forsiden herunder det ser rigtigt ud, bortset fra at der står Rugård – på den label, der sidder på forsiden.

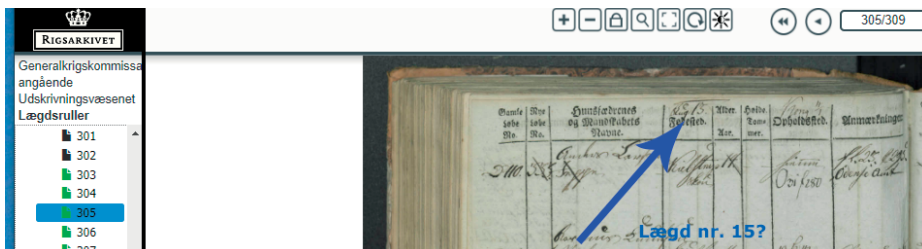
Når jeg skal finde lægd nr. 57 må

det være i nærheden af de sidste opslag i rullen. Jeg går derfor til opslag 303,

men der finder jeg ikke lægd 56, men lægd nr. 15, det hjælper heller ikke at gå længere ned i listen det er stadig lægd nr. 15.

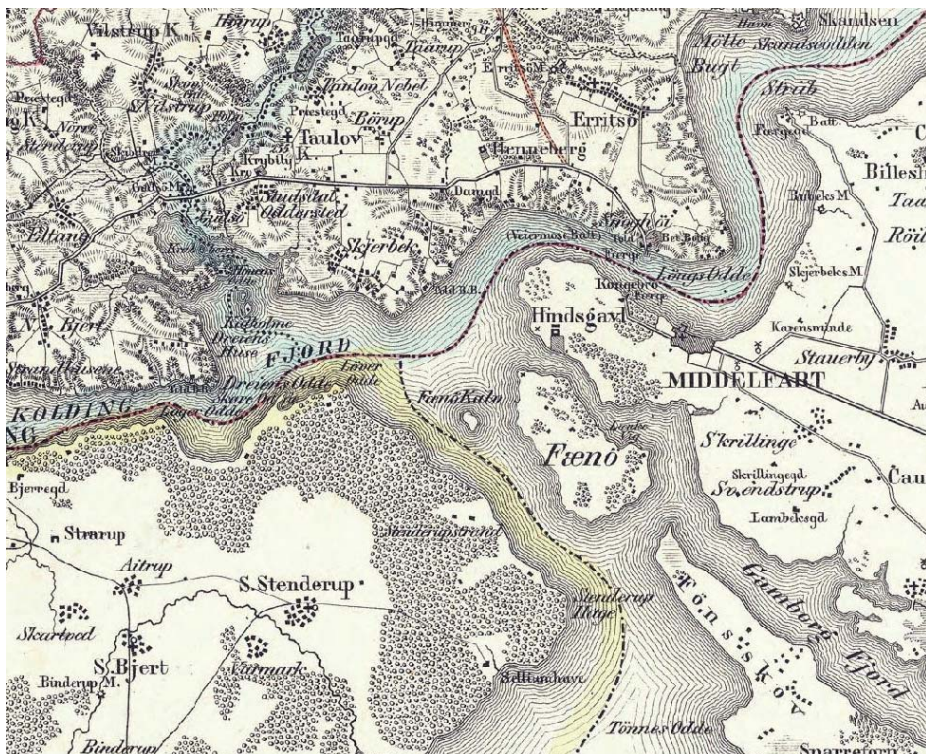
Hvad gør man så? Jeg skrev en fejlmelding til Rigsarkivet og gør opmærksom på, at det er en forkert lægdsrulle, der ligger på det pågældende link.

Så kommer der svar tilbage, nej det er den rigtige lægdsrulle, se opslag 124+ :-)

Moralen er, næste gang I leder efter et lægd, så prøv at kigge et andet sted end der, hvor I lige tror, det burde ligge.

Udsnit af Mansa-kort: Pl.8 Jylland sydøst. 1847 Geodatastyrelsen

Kort som illustration til slægtshistorien

Af Jesper Ratjen

Det er en god idé at illustrere sin slægtshistorie med kort, som viser, hvor vi er henne i verden og slægtslokalitetens omliggende byer og vejnet. Mansas kort fra 1840erne – 1850erne er meget velegnede – som det viste eksempel; både med hensyn til tidsperiode og deres smukke udførelse.

Kortene kan findes på Geodatastyrelsens hjemmeside – Historiske kort på nettet: hkpn.gst.dk. Vælg: Topografiske kort – regionale/andre. Vælg: Manzas kort (Styrelsens fejlstavning af Capitain J.H. Mansa's navn). For at finde det rette kortblad med den ønskede lokalitet / stednavn vælges: Kort/stednavn, hvorefter det lille grønne Danmarkskort skal aktiveres med et klik. Det valgte stednavn vises på et udsnit af et moderne kort. Med et klik sættes en kortnål i lokaliteten. Vælg: Søg (Ignorer fejlmeddelelsen – som er falsk og fortsæt). Et eller flere aktive "vis"- links fører til et kortblad med det valgte stednavn. Danmark er dækket af (kun) en snes kortblade, så det er et større landområde, du skal finde din valgte lokalitet i, så man skal i forvejen vide nogenlunde, hvor stednavns-lokaliteten ligger.

Sæsonprogram 2020-2021

(FU) i samarbejde med Lillebælt Folkeuniversitet

x september	Sensommerudflugt Dato og udflugtsmål meddeles pr. mail og på hjemmesiden, når endelig planlægning bliver mulig. Vi kører fra "Lokomotivet" ved Banegården kl. 9.00 fordelt i privatbiler. Opsamling i Middelfart kan aftales. Tilmelding senest x august til kassereren Jonna Qvortrup Mail: jonnaqvortrup@hotmail.com
Mandag 14. september 2020	Henrik Frandsen Deporteret til Sprogø og Livø 1911-61 var antisociale og kriminelle åndsvage mænd deporteret til Livø og fra 1923 til 1961 risikerede "sexuelt løstgængende åndsvage unge piger og kvinder" at havne på Sprogø for at forbygge at disse skulle blive årsag til, at Danmark med tiden ville blive oversvømmet af "undermålere" og "minusindivider".
Onsdag 23. september 2020	Find dine svenske aner v/ Formanden Vi kigger nærmere på de svenske spændende og anderledes kilder, som blev omtalt i sidste nr. af Slægts-Tidende
Mandag 12. oktober 2020	Palle E. Petersen, museumsleder på Bogense museum Tyske krigsflygtninge i Skovbylejren på Nordfyn. Lejren blev oprettet efter krigen for at huse tyske flygtninge fra grænseområdet mellem Tyskland og Polen. Hvorfor kom de og hvad blev der siden af dem? Gennem slægtsforskning er oprettet et kartotek på Bogense museum. Her kan man finde frem til efterkommere til flygtningene. Både dem, som vendte tilbage til Tyskland og dem, som blev i Danmark.
Onsdag 21. oktober 2020	Hvordan arbejder vi med kilderne? Et par udvalgte kildegrupper efter medlemmernes ønske. Hvilke vil blive forhåndsmeddelt pr. mail og på hjemmesiden.
Mandag 9. november 2020	Inger Buchard Slægtsforskning i Sønderjylland I Sønderjylland møder vi andre kilder, end dem vi kender fra Kongeriget. Der var andre måder at registrere på og andre benævnelser. Alt det vil vi høre om.

Mandag 14. december 2020	Ulrich Klug Kommunale arkiver 1850-1940 Kommunerne overtog pastoraternes og Magistraternes opgaver vedrørende skole-og fattigvæsen, desuden kom skatteopkrævning hurtigt til og kommunernes arbejdsområder til serviceringen af befolkningen øgedes. Der gemmer sig et væld af detaljer om lokalhistorie og befolkning. Vi får eksempler på dette.
Mandag 11. januar 2021	Ivan Kondrup Ejendoms historie på landet i 16- og 1700 årene Med udgangspunkt i matriklen 1688 følges gårde og huse, med skiftende fæstere og ejere, så langt tilbage i tiden som muligt og frem til perioden med de første folketællinger. Kilderne bliver præsenteret og der gives eksempler på, hvordan de anvendes. Hvordan kan ejendommenes historie formidles?
Mandag 8. februar 2021	Spørgeskassen og slægtsfortællinger?
Onsdag 17. februar 2021	Hvordan arbejder vi med kilderne? Et par udvalgte kildegrupper efter medlemmernes ønske. Hvilke vil blive forhåndsmeddelt pr. mail og på hjemmesiden.
Mandag 8. marts 2021	Generalforsamling v/ Bestyrelsen og medlemmerne Bagefter ser vi nok ”en interessant film” eller hører et interessant indlæg.
Mandag 12. april 2021	Erik Kann Sygehusarkiverne Kan vi finde og få lov at se sygehusjournaler vedr. forfædrenes indlæggelser? Erik forsøger at give os et overblik over det store kildemateriale, giver eksempler på både indhold og på hvordan vi finder de relevante kilder.

Adresselabel:

KONTINGENTBETALING

Vi håber at det nye sæsonprogram 2020-21 giver dig lyst til at fortsætte dit medlemskab af

»Trekantområdets Slægtshistoriske Forening«

Kontingentbetaling for medlemskab i sæsonen 2020-21 er som følger:

Enkelt: 220 kr. / par: 300 kr.

Betaling til foreningens konto i

Middelfart Sparekasse: reg.nr. 0755 konto nr. 3223 067 866

skal være foretaget senest 1. sept. 2020 (Husk at anføre dit navn eller medlemsnr.)

NB! Kontant betaling til kassereren enten ved »Sensommerudflugten«

eller på 1. foredragsaften mandag d. 14. sept.

accepteres dog som rettidig betaling.

Manglende rettidig betaling medfører, at man ikke modtager vores medlemsblad "Slægts Tidende".

Efter 2 måneders manglende betaling slettes man som medlem (Vedtægtens §4).

Hvis du ikke ønsker at fortsætte som medlem, giv da venligst kassereren besked på jonnaqvortrup@hotmail.com

Venlig hilsen

Bestyrelsen